

Streszczenie

Osiągnięcia Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) w 2024 r. świadczą o jego zaangażowaniu na rzecz zwiększenia stabilności i odporności unijnego sektora bankowego. EUNB zrealizował 93% zadań określonych w programie prac na 2024 r., co podkreśla jego niezachwiane zaangażowanie w wypełnianie obowiązków regulacyjnych.

W 2024 r. EUNB osiągnął znaczne postępy we wdrażaniu w UE reform pakietu Bazylea III, mających na celu zapewnienie odporności banków na przyszłe kryzysy i wzmocnienie systemu finansowego. EUNB skupił się na wzmocnieniu jednolitego zbioru przepisów, wydając wytyczne i standardy techniczne w zakresie kluczowych zagadnień bankowych, takich jak ryzyko kredytowe, rynkowe i operacyjne. EUNB wniósł również wkład w realizację Europejskiego Zielonego Ładu, podejmując działania na rzecz integracji zrównoważonego finansowania – wydał wytyczne i sprawozdania dotyczące ryzyk ESG, pseudoekologicznego marketingu oraz analizy scenariuszy, co odzwierciedla jego zaangażowanie we włączanie kwestii środowiskowych i społecznych do ram ostrożnościowych. Urząd zajął się również kwestią proporcjonalności, koncentrując się na minimalizowaniu obciążeń regulacyjnych dla mniejszych banków, przy jednoczesnym utrzymaniu celów ostrożnościowych, a także poczynił postępy w zakresie uprawnień wynikających z rozporządzeń dotyczących firm inwestycyjnych (IFR/IFD). W ramach wzmocniania jednolitego zbioru przepisów EUNB zajął się kwestiami instrumentów kapitałowych i kumulacji regulacyjnej, publikując sprawozdania oraz zaktualizowane wytyczne, m. in. dotyczące CET1, TLAC/MREL i standardów płynności. Oceniono takie elementy jak wskaźnik stabilnego finansowania netto i stwierdzono, że nie są konieczne żadne znaczące zmiany legislacyjne. Prace w ramach filaru 2 obejmowały analizę wpływu ryzyka stopy procentowej i aktualizację wytycznych dotyczących przeglądu nadzorczego, przy jednoczesnym kontynuowaniu analizy porównawczej ryzyka kredytowego i rynkowego. Jeżeli chodzi o zarządzanie, wspólne wytyczne Europejskich Urzędów Nadzoru (EUN) usprawniły komunikację międzysektorową w zakresie oceny wymogów dotyczących kompetencji i reputacji. EUNB zajął się również polityką wynagrodzeń, publikując sprawozdania na temat neutralności płci i osób o wysokich zarobkach, oraz rozpoczął coroczne monitorowanie udziału w rynku banków spoza UE i ekspozycji walutowych, co zwiększyło przejrzystość i zrozumienie ryzyka w całym sektorze bankowym UE.

EUNB skupił się na monitorowaniu stabilności finansowej w warunkach wysokich stóp procentowych, powolnego wzrostu gospodarczego i niepewności geopolitycznej, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na sektor bankowy. W 2024 r. EUNB opublikował dwa wydania swojego sprawozdania z oceny ryzyka, jedno wiosną i jedno jesienią, a temu drugiemu towarzyszyła publikacja wyników ogólnounijnych działań na rzecz przejrzystości. EUNB zaktualizował również swoją metodykę testów warunków skrajnych, uwzględniając nowe elementy, takie jak prognozy dotyczące wyniku netto z tytułu opłat i prowizji oraz wrażliwość na ryzyko rynkowe. Ponadto EUNB przeprowadził jednorazowy test warunków skrajnych w zakresie ryzyka związanego z klimatem w celu oceny odporności sektora finansowego w ramach scenariuszy pakietu „Gotowi na 55”, wykazując ograniczony wpływ ryzyka przejścia, ale potencjalne zakłócenia w połączeniu z czynnikami makroekonomicznymi. EUNB pracuje również nad stopniowym włączaniem ryzyka

związanego z klimatem do ogólnounijnych ram testów warunków skrajnych. Począwszy od 2027 r., Komisja będzie stosować podejście łączone, w ramach którego ocenia się zarówno adekwatność kapitałową, jak i odporność modelu biznesowego, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z istniejącymi metodykami testów warunków skrajnych.

W 2024 r. EUNB kontynuował realizację swojej strategii w zakresie danych, aby usprawnić gromadzenie, wykorzystywanie i rozpowszechnianie danych regulacyjnych za pośrednictwem platformy EUCLID, umożliwiając lepszy przepływ danych i dostęp do wysokiej jakości informacji. EUNB udostępnił zainteresowanym stronom narzędzia do wizualizacji i porównywania kluczowych danych finansowych z ponad 9500 punktów danych w 123 bankach, dzięki czemu pomógł w zwiększeniu przejrzystości i dyscypliny rynkowej. Urząd wspierał również analizy oparte na danych oraz odpowiadał na wezwania do udzielenia porad w zakresie finansowania i ekspozycji banków w UE. EUNB rozpoczął dostosowywanie EUCLID w celu uwzględnienia nowych rodzajów jednostek sprawozdawczych, takich jak jednostki objęte rozporządzeniem MiCA i aktem w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej (DORA). EUNB poczynił również postępy we wdrażaniu centrum danych filaru 3 i pracował nad usprawnieniem zintegrowanej sprawozdawczości, w tym nad strukturą zarządzania i udoskonaleniem modelu punktów danych (DPM 2.0) w celu poprawy efektywności sprawozdawczości. EUNB wprowadził również nowe narzędzia, aby zapewnić lepszą jakość i spójność danych, dostosowując się do bieżących działań w zakresie ujawniania informacji na potrzeby nadzoru i przejrzystości przepisów bankowych UE.

W 2024 r. Europejskie Urzędy Nadzoru zintensyfikowały swoje działania na rzecz wdrożenia rozporządzenia DORA, przygotowując się do pełnego stosowania ram, począwszy od 2025 r. Kluczowe działania obejmowały wzmocnienie nadzoru nad kluczowymi zewnętrznymi dostawcami usług ICT przez ustanowienie struktur zarządzania oraz opracowanie metod wykonywania zadań nadzorczych. Europejskie Urzędy Nadzoru uruchomiły również programy szkoleniowe dla pracowników i podmiotów finansowych w celu zbudowania niezbędnych zdolności. Zgodnie z unijną strategią ograniczania systemowego ryzyka w cyberprzestrzeni Europejskie Urzędy Nadzoru wprowadziły unijne ramy koordynacji w odniesieniu do cyberincydentów o charakterze systemowym (EU-SCICF), aby zwiększyć koordynację między organami finansowymi i ograniczyć ryzyko w cyberprzestrzeni dla stabilności finansowej. W grudniu 2024 r. opublikowano również wspólne oświadczenie Europejskich Urzędów Nadzoru zawierające wytyczne dla podmiotów finansowych dotyczące nowych wymogów, w szczególności w odniesieniu do zgłaszania incydentów ICT i dostawców zewnętrznych.

Rozporządzenie w sprawie rynków kryptoaktywów (rozporządzenie MiCA) weszło w życie w 2023 r., a jego pełne stosowanie rozpoczęło się w 2024 r. W 2024 r. EUNB przedstawił 20 standardów technicznych i wytycznych mających na celu zwiększenie ochrony konsumentów, zarządzania i odporności ostrożnościowej rynków kryptoaktywów. EUNB opracował również ramy nadzoru nad znaczącymi tokenami powiązanymi z aktywami i tokenami będącymi pieniądzem elektronicznym, w tym narzędzia do wymiany informacji i szablony procedur nadzorczych. Stały komitet ds. kryptoaktywów (CASC) zastąpił tymczasową grupę ds. koordynacji nadzoru nad kryptoaktywami (CSCG), aby pomóc w wymianie wiedzy i konwergencji praktyk nadzorczych. Ponadto EUNB wydał oświadczenia przypominające emitentom i konsumentom o nowych wymogach rozporządzenia MiCA, podkreślając kluczowe zagadnienia wymagające uwagi organów nadzoru i wzmacniając spójne stosowanie ram regulacyjnych w całej UE. EUNB zakończył również

działania przygotowawcze niezbędne do wykonywania innych obowiązków wynikających z rozporządzenia MiCA, w tym wydawania niewiążących opinii na temat klasyfikacji kryptoaktywów i wykonywania tymczasowych uprawnień do podjęcia interwencji.

W 2024 r. EUNB położył większy nacisk na innowacje, ochronę konsumentów i przejście na nowe ramy przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CFT). EUNB monitorował powstające technologie finansowe, w tym zdecentralizowane finanse, aplikacje oparte na sztucznej inteligencji / uczeniu maszynowym i kryptoaktywa, oceniając jednocześnie związane z nimi ryzyko, takie jak kwestie operacyjne i kwestie ochrony konsumentów. Urząd opublikował sprawozdania na temat depozytów tokenizowanych, zdecentralizowanych finansów (DeFi) i wpływu sztucznej inteligencji na sektor bankowy, a także przedstawił wytyczne dotyczące spójności regulacyjnej w zakresie finansów cyfrowych. Ponadto EUNB nadał priorytet ochronie konsumentów, monitorował bowiem pożyczkodawców niebędących bankami i rozpatrywanie skarg, a także podjął działania, aby zapewnić sprawiedliwy dostęp do usług finansowych. EUNB prowadził działania mające na celu standaryzację praktyk AML/CFT, zwalczanie pojawiających się zagrożeń związanych z przestępstwami finansowymi oraz koordynował z organami krajowymi wdrażanie nowych środków regulacyjnych. EUNB rozpoczął również przygotowania do przejścia na nowe unijne ramy AML/CFT, przyczyniając się do utworzenia nowego Europejskiego Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (AMLA), który do 2025 r. ma przejąć obowiązki w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy.